

A D A T L A P

A védőnői ellátás 2017. évi működéséről szóló beszámoló elkészítéséhez

I. Az ellátást nyújtó adatai (Név, székhely, képviselő, kitöltésért felelős személy neve, elérhetősége)

Domján Zsuzsanna Iskolavédőnő

e-mail: zsuzsa0803@freemail.hu, telefonszám: 06703632320

II. Az ellátás biztosításához kapcsolódó személyi és tárgyi feltételek bemutatása.

Főállású iskolavédőnőként az alábbi iskolákat, tagintézményeket látom el:

1. Földi János Két Tanítási Nyelvű Általános Iskola és AMI – Szilágyi Dániel u. 2-4.
2. Földi János Két Tanítási Nyelvű Általános Iskola és AMI – Rákóczi u 50.
3. Berettyóújfalui Szakképzési Centrum Szilágyi Dániel Gimnáziuma, Szakgimnáziuma és Szakközépiskolája, Bocskai tér 6. /6 osztálya/

Az iskolavédőnői munka a Bocskai Tagintézményben az orvosi szobában történik, melynek felszereltségéről az Önkormányzatnak, mint fenntartónak szükséges gondoskodnia. Az orvosi szobák alapfelszerelését a 19/2009. NM rendelet határozza meg. A Földi János Két Tanítási Nyelvű Általános Iskola és AMI SNI Tagozatán /Rákóczi u 50./ és a Berettyóújfalui SzC Szilágyi Dániel Gimnáziuma, Szakgimnáziuma és Szakközépiskolájában /Bocskai tér 6./ nincs orvosi szoba, ott a munkámat az iskola által kijelölt tanteremben végzem, illetve 2017 szeptemberétől a középiskolai tanulókat a Földi J. Két Tanítási Nyelvű Általános Iskola Bocskai téri telephelyének Orvosi szobájában látjuk el. A Rákóczi úti telephelyen nem állnak rendelkezésre az iskolavédőnői szűréshez szükséges eszközök, ezért azokat szükség szerint a helyszínre viszem. A középiskola képzése folyamatosan átalakul, a gimnáziumi osztályok helyett a szakmák tanítása kap helyet. A szakmai képzést nyújtó osztályokra történő jelentkezéskor, valamint a tanulók képzése alatt évente szükséges szakmai alkalmasságukat vizsgálni és igazolni, ezáltal megnövekedtek az iskolavédőnői és iskolaorvosi szűrővizsgálatok.

A családlátogatásokhoz és telephelyek közötti közlekedésre a Földi iskola biztosít számomra egy szolgálati kerékpárt.

III. A területi védőnői ellátás és az iskolavédőnői ellátás bemutatása (a 2017. évi statisztikai adatok alapján):

Az ellátott intézményeimben tanuló diákok többsége hátrányos helyzetű, vagy halmozottan hátrányos helyzetű, rossz szociális körülmények között élő gyermek.

Ellátottak megoszlása korcsoportonként és nemek szerinti megoszlásban 2017/2018-as tanév 1. félévi adatok alapján:

Bocskai Tagint.	osztály	fiú	lány	össz	fiú/évf	lány/évf
1	1.e	12	6	18	37	17
2	1.f	13	5	18		
3	1.g	12	6	18		
4	2.f	9	10	19	24	31
5	2.g	7	11	18		
6	2.h	8	10	18		
7	3.e	5	11	16	31	34
8	3.f	10	7	17		
9	3.h	9	7	16		
10	3.i	7	9	16		
11	4.e	10	10	20	39	38
12	4.f	10	8	18		
13	4.g	8	11	19		
14	4.i	11	9	20		
15	5.e	6	11	17	23	29
16	5.f	8	9	17		
17	5.g	9	9	18		
18	6.e	11	5	16	30	19
19	6.f	11	7	18		
20	6.g	8	7	15		
21	7.e	13	8	21	23	14
22	7.f	10	6	16		
23	8.e	7	9	16	19	14
24	8.f	12	5	17		
össz:		226	196	422	226	196

Rákóczi Tagint.	osztály	fiú	lány	össz
1	K1	1	0	1
2	K2	1	3	4
3	K3	4	2	6
4	K4	2	1	3

5	K5	4	1	5
6	K6	5	4	9
7	K7	9	1	10
8	K8	6	2	8
össz:		32	14	46

Berettyóújfalui ScC, Sz D Gimn	osztály	fiú	lány	össz	fiú/évf	lány/évf
1	11a	6	6	12		
2	12a	4	5	9		
3	híd 1	8	6	14		
4	híd 2	5	0	5		
5	9 kő	31	0	31		
6	9 sz	1	35	36		
össz:		55	52	107		

Munkámat a 26/1997. NM rendelet az iskola-egészségügyi ellátásról, valamint annak módosítása 19/2009. NM rendelet, illetve Módszertani levelekben meghatározott módon végzem. Ezt kiegészíti minden tanévben az iskolavezetéssel és iskolaorvosokkal egyeztetett éves iskola-egészségügyi munkaterv, amely a tervezett munkafeladatokat tartalmazza havonkénti lebontásban. Az iskolaorvosokkal együttműködésben szükséges ellátni az iskola-egészségügyi feladatokat.

Az iskolaorvosok: Bocskai Tagintézmény - Dr. Mándi László – 2017.10.31-ig,
Rákóczi úti Tagintézmény: Dr. Simon Diána Éva, – 2017.08.31-ig
Berettyóújfalui SzC SZDG: Dr. Kiss Erika – 2017.08.31-ig.

Hajdúhadház oktatási intézményeiben 2017 szeptemberétől munkába állt Dr. Osikóczy Orsolya iskolaorvos. A tanév kezdetétől ellátja a Rákóczi úti telephely és a középiskola tanulóit, 2017.11.01-től pedig a Bocskai tagintézmény diákjait is. Doktornő munkájával rendszeresebbé, tervezhetőbbé, nyomon követhetőbbé vált a munka az iskola-egészségügyi szolgálatnál.

A tanulók védőnői, majd orvosi vizsgálata minden tanévben a páros osztályokban tanuló 2,4,6,8,10,12. évfolyamokon történik meg, illetve szakmát tanulók esetében 9,10,11. évfolyamokon is.

Tartalmazza:

- teljes fizikális vizsgálat,
- a testmagasság, testtömeg, a testi fejlettség és tápláltsági állapot hazai standardok szerinti értékelése, a nemi fejlődés értékelése,
- a pszichés, motoros, mentális, szociális fejlődés és magatartásproblémák

feltárása,

- érzékszervek működésének vizsgálata a szakmai irányelveknek megfelelően, látás- és hallásszűrés, a színlátás vizsgálata 6. osztálytól
- mozgásszervek vizsgálata: különös tekintettel a lábstatikai problémákra és a gerinc-rendellenességekre (tartáshiba, scoliosis),
- a kórelőzmény és családi anamnézis ismételt felvétele,
- az anamnézis alapján veszélyeztetett gyerekek kiszűrése, szükség esetén szakorvosi vizsgálatra irányítása,
- pajzsmirigy tapintásos vizsgálata 11 éves életkortól,
- vérnyomásmérés
- a gyermekek, tanulók személyi higiéniájának ellenőrzése
- káros szenvedélyek
- 2 évfolyamon elvégezzük a kisfiúk urogenitalis vizsgálatát
- szakmára történő alkalmasságnál a kritériumok meglétének vizsgálata, leletek begyűjtése

A 2016/2017-es tanévben a Tagintézményekben 249 gyermek vett részt iskolavédőnői/iskolaorvosi szűrővizsgálaton.

Elváltozások, kiszűrték száma:

Vérnyomásprobléma: **13 fő**

Szemészetre utaltak: **69 fő**

Mozgásszervek, gerinc rendellenességek, tartáshibák, mellkas deformitás, lábstatikai probléma miatt kiszűrték: **109 fő**,

Ortopédiára utaltak : **21 fő**

Túlsúlyos, elhízott: **41 fő**

Sovány, alultáplált: **10 fő**

Fül-Orr-Gégészetre utaltak: **21 fő**

Dohányzik: **31 fő** (önbevallás alapján)

2. évfolyam fiúk, urogenitális szervek problémája: **1 fő**. /Bocskai Tagint./

A mozgásszervek, gerinc rendellenességek, tartáshibák, mellkas deformitás, lábstatikai probléma miatt kiszűrt gyerekek nagy számát tekintve, szükséges lenne a gyermekek számára rendszeresen történő gyógytestnevelés órákon való részvétel, főállású gyógytestnevelő pedagógus alkalmazása az intézményekben. Valamint nagyban segítené az iskola-

egészségügy munkáját, ha helyben megoldott lenne az ortopédiai és szemészeti szakellátás, ugyanis csak csekély mértékben jutnak el a gyermekek ezekre a szakvizsgálatokra.

A Védőoltási Módszertani levélben meghatározott kötelező kampányoltások beadása a 2016/2017-es tanévben hiánytalanul megtörtént. A nem kötelező, hanem kérhető iskolai oltási sorozat egy fő esetében szakadt meg, graviditás miatt. Beadott védőoltások száma az általános iskolákban: 225 darab.

Szükség esetén elsősegély-nyújtási feladatokat láttam el (sebellátás, vérnyomásmérés, stb.). Az elsősegélynyújtás nem képezi a szakmailag előírt munkám fő részét. Ha a telephelyen tartózkodok, akkor ellátom a védőnői kompetenciába tartozó sérüléseket, problémákat. A nem iskolában keletkező sérülések ellátása nem iskolavédőnői feladat. Gyógyszert csak nagyon indokolt esetben, pl. magas láz, erős görcsök esetén adok.

Részvétel egészségtan oktatásában:

- A 4. osztályos lányok részére „Felnőtté válás”- a kamaszkori változásokról és a menstruációról szólt az egészségnevelési óra.
- Az első osztályosok részére fogápolási előadás zajlott
- A teljes alsó tagozaton a vitaminok szerepéről, a helyes táplálkozásról beszélgettünk a gyerekekkel.
- A 6. osztályos tanulókkal a szerelem témaköréről, szexuális úton terjedő betegségekről és fogamzásgátlásról tartottunk előadást kolléganőmmel
- 4. évfolyamon higiénés ismereteket oktattam.
- Egészségügyi alapismeretek: 9. Szociális gondozó és ápoló
- Elsősegélynyújtás: 9. Szociális gondozó és ápoló
- Iskolai egészség és DÖK napon való részvétel

1. évfolyamos tanulóknak szólt a DM „Mosolygó fogacskák” pályázata, amelyen minden első osztállyal részt vettünk. A pályázaton minden tanuló értékes fogápolási csomagot nyert.

A gyermekek nem megfelelő higiéniájából adódó fertőző betegségek szűrése, kezelése és szükség esetén orvoshoz való továbbításuk továbbra is aktuális. A problémakör megoldására szélesebb körben, együttműködve keressük a megoldást, ezért 2015 szeptemberétől havonta szakmaközi megbeszéléseket tartunk a Hajdúhadházi Önkormányzat épületében. Ezeken az

értekezleteken részt vesz/vesznek a Hajdúhadházi Önkormányzat jegyzője, aljegyzője, a gyermekorvosok, a Földi J. K. T. Ny. Ált. Isk. és AMI gyermekvédelmi felelőse, a hajdúhadházi óvodák vezetői, egészségőrök, a Debreceni Járási Hivatal Népegészségügyi Osztály, a Hajdúhadházi Család- és Gyermekjóléti Központ, a Városi Gyámhivatalnak és a Területi és Iskolavédőnői szolgálatnak a munkatársai. A megbeszélések célja a fejtetvesség és egyéb fertőző betegségek megelőzése, kezelése érdekében szükséges lehetőségek és intézkedések egyeztetése, konkrét esetek egyeztetése, valamint a jelzőrendszert érintő egyéb kérdések, törvényi változások egyeztetése, tájékoztatás. A megbeszélések eredményeként, az Önkormányzat támogatásával, 2015 novemberétől két közfoglalkoztatott egészségőrt alkalmaznak az általános iskolai tagintézményekben, akik a fejtetvesség szűrését és kezelést végzik, így nagyban segítve munkánkat azzal, hogy folyamatos kontroll alatt tartják a nagymértékben fejtetves gyermekeket. A Család- és Gyermekjóléti központ munkatársai a Kisebbségi Önkormányzat támogatásával 100.000 forint értékű tetűirtó szert osztottak ki az érintett családoknak a 2016-os évben, mely együttműködés 2017-ben is folytatódott. A szülőkkel való családlátogatások és esetmegbeszélések során felvilágosítást nyújtottak abban, hogyan kell megelőzni, kezelni a fejtetvességet, milyen higiéniai szabályokat tartsanak be a szülők. Az iskolákban a szülői értekezletek alkalmával több osztályban felvilágosítást nyújtottunk a fertőző betegségekről a szülőknek. A kiszűrt és lekezelt tanulók szülei folyamatos írásbeli tájékoztatást kapnak gyermekük fejtetvességéről. Többször jártunk a családoknál Szilágyiné Ágnes Egészségőrrel és a Hajdúhadházi Család- és Gyermekjóléti Központ munkatársaival közös családlátogatásokon. Itt megtörténik a családtagok szűrése, lekezelése és az ágyak, fekhelyek fertőtlenítése is. Sajnos vannak olyan szülők, akikre kis mértékben vagy egyáltalán nem tudunk hatni a megtett segítség, felvilágosítás és családlátogatások után sem, így fenntartva a problémakört.

A 2016/2017-es tanévben az iskolai Egészségőr munkájának bemutatása:

Az általános iskolákban havonta megtörténik a teljes iskolai létszám tisztasági vizsgálata, pediculosis szűrés az intézmény orvosi szobájában. Ezt követően a kiszűrt, vagy az előzőekben hiányzó gyermekek további szűrővizsgálata zajlik, hetente több napon is ellenőrizve őket. Az iskolában dolgozó Egészségőr az előzőleg kiszűrt gyermekek haját átnézi, majd Paranit tetűfésűvel átfésüli mosdó felett. Amennyiben élő fejtetűt talál, tájékoztatja a gyermeket a problémáról és megbeszéli a további teendőket. Élő fejtetű esetén kötelessége lekezelní a hajas fejbőrt. Amennyiben élő fejtetűt talál az Egészségőr, akkor a gyermek hajának Pedex tetűirtó szer általi kezelése megtörténik. Erről a szülőt minden esetben írásban

tájékoztatja. Minden hónap végén rögzítésre kerülnek a vizsgálatok és a kiszűrt gyermekek száma. Az egészségőr az osztályokban köröm és kéz tisztasági vizsgálatot is szokott végezni, szükség esetén a gyermeknek megmutatja a kéz és körömápolás menetét. Sebellátásban és elsősegélynyújtásban is szívesen segít a tagintézményben. 2017. szeptemberétől tisztasági vizsgálatot végez a Szivárvány Óvodában is.

Adatok az általános iskola Rákóczi úti és Bocskai Tagintézményére vonatkoztatva 2016/2017 tanévben:

Osztályvizsgálatok száma a tanév során: **432**

Pediculosis, fejtetvességgel érintettek száma, aránya a tanév során: **125 fő, 25,8 %**.

Fertőzött fiúk száma: **25 fő, 9,3%**.

Fertőzött lány: **100 fő, 45,8%**, majdnem minden 2. lányt érintett

Legtöbb kiszűrt: december **/56 fő/**, március **/62 fő/** és április **/60 fő/** hónapban

Pedex tetűirtóval történő kezelések száma: **317** alkalommal történt meg

Pedex tetűirtóval történő személyek száma: **87 fő**

Legtöbb személykezelés száma 1 kislány esetében: **20** alkalom

Az adatokat összesítve a 7, 8 vagy 9 hónapig folyamatosan kiszűrt és lekezelt gyermekek **/28 fő/**, 20 hajdúhadházi családból származnak. Sajnos ezen családok között vannak több éve fennálló nagymértékű, folyamatosan fejtetves gyermekek is.

Az iskolavédőnői körzetek pontfinanszírozását figyelembe véve a normál tanulók egy pontértékűnek, a gyógypedagógiai oktatásban résztvevő tanulók pedig kettő pontértékűnek számítanak. Az elmúlt tanévek gyereklétszámaikat figyelembe véve, sajnos az a tapasztalat, hogy évről-évre csökkenő az iskolai létszám, egyre kevesebb gyermek kap Sajátos Nevelési Igényű szakértői minősítést, ezáltal a Rákóczi úti tagintézmény létszáma is rohamosan csökken. Ezek következtében az iskolavédőnői pontfinanszírozás is évről évre kevesebb, pedig az ellátotti kör, gyermekek összetétele nem változott pozitív irányba.

IV. Ellenőrzések tapasztalatai

Szakfelügyeleti látogatás időpontja: 2017.12.07.

V. Együttműködés más szervezetekkel, intézményekkel

- Területi védőnői szolgálattal: Probléma esetén konzultáció, közös családlátogatás, iskolai dokumentációhoz szükséges adatok bekérése, munkaértekezletek tartása
- Mikrotérségi Családsegítő és Gyermekjóléti Központ: napi szintű kapcsolat, esetmegbeszéléseken, esetkonferenciákon, szakmaközi megbeszéléseken való jelenlét, problémajelzés-visszajelzés
- Hajdúhadházon dolgozó Orvosok: Iskola-egészségügyi szolgálat éves munkaterve alapján való együttműködés, probléma esetén konzultáció háziorvosokkal
- FIKSZ Pont Egyesület: Önkéntes munka
- Esélyek háza Debrecen: „Tolerancia nap” program tartása
- Drogmentes Magyarországért Maraton szervezői: Maratonon való részvétel évente
- H-B Megyei Népegészségügyi Szakigazgatási Szerv Munkatársai:
 - Csáki Józsefné vezető védőnő, szakmai felettesem, aki szakmai kérdésekben nyújt segítséget, állást foglal, szakmai munkámat szakfelügyelet keretében ellenőrzi
 - Szilágyiné Ágnes egészségőr, 2017.11-től Balogh Imre közegészségügyi és járványügyi felügyelő, fejtetvességgel, higiénével kapcsolatos teendők, közös családlátogatások, pediculosis szűrések,
 - Ipacsné Lengyel Erzsébet járványügyi kérdésekben nyújt segítséget
- KLIK Munkatársai, Intézményvezetők, Intézményvezető helyettesekkel napi szintű, partneri a kapcsolatunk
- Hajdúhadház Iskolarendőr,
- OÉTI; DM Kft: tanévenkénti pályázatokon való részvétel

VI. Továbbképzési tervek, elképzelések részletes indokolással

A 2016/2017-es tanév őszi félévétől a Debreceni Egyetem Egészségügyi Kar, levelező munkarendű, Egészségügyi tanár (egészségügyi gondozás és prevenció) szakos Mesterképzésen folytatom a tanulmányaimat, szabadságom terhére. A felsőfokú képzés elvégzése hozzájárul ahhoz, hogy új szakmai ismereteket szerezvén, munkámban magasabb szintű ellátást tudjak biztosítani gondozottjaimnak.

Szakmai fejlődésem és továbbképzési pontgyűjtés céljából több továbbképzésen vettem részt az elmúlt időszakban, ezek:

- Továbbképző Konferencia Debrecen
- MAVE továbbképzés Nyíregyháza
- „Mellünk egészségéért” védőnői program Debrecen

- Védőnői munkaértekezletek

Minden évben részt veszek a Magyar Védőnők Egyesülete által szervezett Megyei védőnői napok elnevezésű rendezvényeken /tavasszal és ősszel/, amely MAVE tagok számára ingyenes. Aktuálisan, országos program kereteiben meghirdetett továbbképzéseken is jelen voltam.

A jövőben szeretnék részt venni a fent felsoroltakon kívül:

1. Fiatal Védőnők Konferenciája (FiVéK) /Országos rendezvény/

A rendezvény célja egymás munkájának megismerése, a szakma képviselőinek közelebb hozása.

2. TANÉVNYITÓ - Iskolaegészségügyi Konferencia /Budapest/

Országos rendezvény a MAVE szervezésében, kifejezetten iskolavédőnők számára.

3. Fiatalok az Élet Küszöbén (FÉK) szimpózium /Budapest/

VII. A védőnői ellátással kapcsolatos fejlesztési elképzelések:

- A 2016-os beszámoló alapján leírt fejlesztési elképzelések közül több is megvalósult, ezáltal köszönettel tartozom Hajdúhadház Város Önkormányzatának. Munkahelyi mobiltelefon használatával, a kolléganőimmal és probléma esetén a tanulók szüleivel fel tudom venni a kapcsolatot. Megoldódott a középiskolai tanulók iskola-egészségügyi szűrésének a helyszíne, amelynek a Földi J. Általános Iskola Orvosi szobája ad helyet. Főállású iskolaorvos alkalmazásával szervezettebbé vált az iskola-egészségügyi team munkája. Dr. Osikóczy Orsolya Iskolaorvossal nagyon jó szakmai és munkakapcsolatot alakítottunk ki. Dr. Kiss Erika, Dr. Simon Diána Éva és Dr. Mándi László háziorvosoknak pedig szeretném megköszönni az eddig, több éven át végzett, magas színvonalú iskola-egészségügyi munkáját!

További elképzelések:

- Segítené az iskola-egészségügy munkáját, ha helyben megoldott lenne az ortopédiai és szemészeti szakellátás, vagy szervezett lenne a gyerekek bejuttatása ezen szakvizsgálatokra.
- Egészségnevelési előadásokhoz, demonstrációs eszközök bővítésével érdekesebb, gyakorlatiasabb órát lehetne tartani a tanulók részére.
- Stefánia védőnői program megvásárlásával rendszerezettebben tudnám a védőnői adminisztrációmat végezni.